

Protocol geheimhouding gemeente Súdwest-Fryslân 2023

Juridisch kader

De gemeenteraad is een openbaar bestuursorgaan en vergadert in het openbaar tenzij de raad anders besluit. Het college van burgemeester en wethouders vergadert in beginsel besloten, maar de besluiten zijn openbaar tenzij het college anders besluit. Transparantie in het openbaar bestuur is van groot belang en de besluitvorming dient controleerbaar te zijn. Om die reden zijn alle openbare stukken die door het college aan de raad aangeboden worden digitaal te raadplegen via de website van Súdwest-Fryslân, zodat deze voor iedereen zijn in te zien.

In sommige gevallen is het echter noodzakelijk om geheime informatie te delen met de raad of dat besluiten van het college, al dan niet tijdelijk, geheim moeten zijn. Om te waarborgen dat dit zorgvuldig gebeurt, moet aan een aantal wettelijke voorwaarden worden voldaan. Het opleggen van geheimhouding moet in overeenstemming zijn met de eisen die de Grondwet aan beperkingen van een grondrecht stelt. Dit betekent dat de geheimhoudingsplicht moet worden neergelegd in een bepaling in een wet die tevens de bevoegdheid tot het opleggen van een geheimhoudingsplicht normeert.

In hoofdstuk VA (artikel 87 tot en met 89) van de Gemeentewet wordt deze geheimhouding geregeld. Artikel 87 van de Gemeentewet geeft de normering aan: geheimhouding kan worden opgelegd op grond van een belang genoemd in artikel 5.1, eerste en tweede lid van de Wet open overheid (hierna: Woo). De grondwetsbepaling laat niet toe dat in een gemeentelijke verordening een geheimhoudingsplicht wordt gecreëerd of aanvullende regels worden gesteld. Indien op informatie geen geheimhouding rust dan is die informatie openbaar. Een ieder die kennis draagt van geheim verklaarde informatie dient zich te realiseren dat, bij schending van de geheimhoudingsplicht terwijl die nog niet opgeheven is, overgegaan kan worden tot strafvervolgning op grond van artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht.

Voor een zorgvuldige uitvoering van de wettelijke bepalingen, stelt het college het volgende protocol vast.

Algemeen

1. Openbaarheid is een groot goed en het uitgangspunt in het openbaar bestuur. Geheimhouding wordt slechts bij wijze van uitzondering opgelegd.
2. Geheimhouding kan worden opgelegd op (delen van) stukken, op het verhandelde tijdens een vergadering en op besluitenlijsten van besloten vergaderingen. De keuze voor geheimhouding dient altijd te worden verantwoord. Zoveel mogelijk in het openbaar of op een openbare besluitenlijst.
3. De burgemeester, het college, de raadscommissies of de raad kunnen geheimhouding opleggen op informatie die bij hun berust. Individuele raadsleden en wethouders kunnen geen geheimhouding opleggen.
4. Geheimhouding moet worden opgelegd aan de hand van de weigeringsgronden genoemd in artikel 5.1, eerste lid en tweede lid van de Woo. Bij elk besluit tot het opleggen van geheimhouding geeft het bestuursorgaan aan welk belang, genoemd in artikel 5.1, eerste lid en tweede lid van de Woo, zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.
5. Geheimhouding geldt voor degenen die bij de behandeling aanwezig waren en voor hen die kennis dragen van de stukken.

6. Schending van de geheimhoudingsplicht is strafbaar gesteld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht.
7. De burgemeester houdt een lijst bij van alle stukken waarop de burgemeester geheimhouding heeft opgelegd.
8. De gemeentesecretaris houdt een lijst bij van alle collegestukken en besprekingen waarop geheimhouding is opgelegd.
9. De griffier houdt een lijst bij van alle stukken ten aanzien waarvan de raad of een raadscommissie geheimhouding heeft opgelegd.

Geheimhouding opleggen

1. Het college, de raad, de burgemeester of een raadscommissie kan op grond van artikel 87 Gemeentewet alleen geheimhouding opleggen op informatie die bij henzelf berust.
2. Van de geheimhouding op stukken wordt melding gemaakt door het plaatsen van een (digitale) stempel “geheim” op de voorpagina en de volgende pagina’s.
3. In het format dat wordt gebruikt voor college-, burgemeester- of raadsvoorstellen wordt gemotiveerd waarom en waarop geheimhouding rust.
4. De termijn tot wanneer de geheimhouding wordt opgelegd wordt in het college-, burgemeester- of raadsvoorstellen genoemd.
5. Er wordt geen geheimhouding opgelegd over een compleet besluit of (de) bijlage(s) wanneer het ook mogelijk is om de geheimhouding te beperken tot specifieke delen of aspecten.
6. Het bestuursorgaan dat geheimhouding heeft opgelegd kan indien dat noodzakelijk is besluiten om de geheimhouding te verlengen. Dit gaat via een nieuw college-, burgemeester- of raadsvoorstel.

Informatie waarop geheimhouding rust verstrekken

1. Het college kan, op grond van artikel 88 Gemeentewet, informatie waarop het college geheimhouding heeft opgelegd verstrekken aan de raad, de rekenkamer en een raadscommissie. **Let op!** Wanneer informatie waarop geheimhouding is opgelegd aan de raad wordt verstrekt, dan is alleen de raad bevoegd om de geheimhouding op te heffen.
2. De raad kan informatie waarop de raad geheimhouding heeft opgelegd of wat is besproken in een besloten vergadering verstrekken aan het college, de burgemeester, de rekenkamer en een raadscommissie.
3. De burgemeester kan op grond van artikel 88 Gemeentewet informatie waarop de burgemeester geheimhouding heeft opgelegd verstrekken aan de raad, het college, de rekenkamer en een raadscommissie.
4. Van de bevoegdheid om informatie onder geheimhouding te verstrekken wordt alleen gebruik gemaakt wanneer het echt niet zonder geheimhouding kan. Het uitgangspunt is dat informatie zo veel als mogelijk openbaar wordt verstrekt aan het andere bestuursorgaan.
5. Wanneer het college of de burgemeester informatie waarop geheimhouding is opgelegd verstrekt aan de raad of een raadscommissie gebeurt dit door tussenkomst van de (commissie)griffier.

6. De informatie waarop geheimhouding rust kunnen worden ingezien op de griffie. Het inzien van de stukken geschiedt in het bijzijn van de (commissie)griffier of een medewerker van de griffie. Het is niet toegestaan om de stukken te kopiëren, dan wel door te sturen of te tonen aan derden. Er wordt een lijst bijgehouden van degenen die de stukken inzien. De lijst wordt door degene die inzage wenst vooraf getekend.
7. Wanneer het college, de raad of de burgemeester informatie verstrekt waarop geheimhouding is opgelegd wordt gemotiveerd aangegeven waarom de geheimhouding in stand moet blijven en in acht moet worden genomen.

Opheffen geheimhouding

1. De geheimhouding geldt totdat degene (college, raad, burgemeester of raadscommissie) die de geheimhouding heeft opgelegd deze opheft.
Let op! Wanneer informatie waarop geheimhouding rust aan de raad is verstrekt, dan is alleen de raad bevoegd om de geheimhouding op te heffen.
2. Wanneer de raad de geheimhouding op door het college of burgemeester aan hem verstrekte geheime informatie wil opheffen treedt de raad in overleg met het college of de burgemeester.
3. De griffier controleert jaarlijks of de geheimhouding op stukken en vergaderingen nog noodzakelijk is. Dit wordt besproken in het presidium. Indien nodig wordt een raadsvoorstel tot opheffing van de geheimhouding voorbereid.
4. De gemeentesecretaris doet overeenkomstig het voorgaande, voor zover van toepassing hetzelfde met de lijst geheime stukken en vergaderingen van het college.

Vergaderen in beslotenheid

1. Raads- en commissievergaderingen zijn in beginsel openbaar. Ze worden in ieder geval in het openbaar aangekondigd en geopend.
2. In het Reglement van Orde voor de raad en de raadscommissies zijn de regels voor een besloten vergadering nader uitgewerkt.
3. Het college vergadert achter gesloten deuren. De besluiten die tijdens een collegevergadering worden genomen zijn in beginsel openbaar, tenzij geheimhouding is opgelegd. De geheimhouding kan ook een deel van een besluit treffen of de informatie waarop het besluit is gebaseerd.

Onder embargo

1. Wanneer geheimhouding niet noodzakelijk is, maar het wel zeer wenselijk is dat de informatie nog niet openbaar wordt kan informatie door het college of de burgemeester 'onder embargo' worden verstrekt aan de raad.
2. 'Onder embargo' heeft geen juridische status en is uitsluitend bedoeld voor informatie waarop kort na het delen met de raad een persbericht volgt. De raad zal deze informatie onder zich houden totdat het persbericht is gepubliceerd.
3. Op en in het stuk wordt duidelijk gemotiveerd dat de informatie 'onder embargo' wordt verstrekt en op welke moment het persbericht volgt.

Formulering van het collegebesluit (voorbeeld)

A. Geen stukken naar de raad:

Het college besluit:

- a. een overeenkomst te sluiten met bedrijf A inzake onderwerp B;
- b. op grond van artikel 87 Gemeentewet geheimhouding op te leggen op de inhoud van dit voorstel (of delen daarvan) en alle overige informatie die hieraan ten grondslag ligt. De motivering hiervoor is op grond van artikel 5.1 lid ... Woo;
- c. de geheimhouding op te leggen tot [datum].

B. Stukken naar de raad (waarover de raad moet besluiten):

Het college besluit:

- a. een overeenkomst te sluiten met bedrijf A inzake onderwerp B;
- b. op grond van artikel 87 Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent de inhoud van dit voorstel (of delen daarvan) en alle overige informatie die hieraan ten grondslag ligt. De motivering hiervoor is op grond van artikel 5.1 lid ... Woo;
- c. aan de raad voor te stellen om op grond van artikel 87 Gemeentewet geheimhouding op te leggen op [informatie];
- d. de raad te verzoeken om vooraf met het college te overleggen wanneer de raad voornemens is om geen geheimhouding op te leggen;
- e. de geheimhouding op te leggen tot [datum].

C. Raad informeren over informatie waarop geheimhouding rust:

Het college besluit:

- a. een overeenkomst te sluiten met bedrijf A inzake onderwerp B;
- b. op grond van artikel 87 Gemeentewet geheimhouding op te leggen op de inhoud van dit voorstel (of delen daarvan) en alle overige informatie die hieraan ten grondslag ligt. De motivering hiervoor is op grond van artikel 5.1 lid ... Woo;
- c. de geheimhouding op te leggen tot [datum];
- d. op grond van artikel 88 Gemeentewet [deze informatie] aan de raad te verstrekken;
- e. de raad te verzoeken deze informatie geheim te houden tot [datum].

Formulering van het raadsbesluit (indien B van toepassing) (voorbeeld)

- a. Op grond van artikel 87 Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent de inhoud van dit voorstel (of delen daarvan) en alle overige informatie die hieraan ten grondslag ligt. De motivering hiervoor is op grond van artikel 5.1 lid ... Woo;
- b. De geheimhouding op te leggen tot [datum].

Bijlagen

Artikel 5.1 Wet open overheid - uitzonderingen

Artikel 5.1 Wet open overheid

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
  - e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
  - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
  - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
  - i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

Veelvoorkomende gronden voor geheimhouding

Woo-grond	Toepassing	Richttijd voor geheimhouding
Vertrouwelijk meegedeelde bedrijfs- en fabricagegegevens ¹ (art. 5.1 lid 1 onder c Woo)	Vertrouwelijke bedrijfsplannen met informatie over tarieven, omzet, potentiële klanten e.d.	20 jaar
Bijzondere persoonsgegevens (art. 5.1 lid 1 onder d en e Woo)	Gegevens over godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, lidmaatschap van een vakvereniging, strafrechtelijke persoonsgegevens.	20 jaar
Economische of financiële belangen publiekrechtelijke lichamen (art. 5.1 lid 2 onder b Woo)	Overeenkomsten gemeente Súdwest-Fryslân met een financieel karakter (koop, huur, grondexploitatie e.d.)	5 jaar (afroonden naar één peildatum van het volgende jaar)
Inspectie, controle en toezicht (art. 5.1 lid 2 onder d Woo)	Strategieën om overtredingen te constateren, waarbij het van belang is dat de overtreder niet weet op welke wijze controle plaatsvindt.	2 jaar (afroonden naar een peildatum van het volgende jaar)
Bescherming van de persoonlijke levenssfeer (art. 5.1 lid 2 onder e Woo)	Alle gegevens die herleidbaar zijn tot natuurlijke personen.	20 jaar
Het belang van de geadresseerde om als eerste kennis te nemen van de informatie (art. 5.1 lid 4 Woo)	<ul style="list-style-type: none"> - Adviezen en onderzoeken die worden uitgevoerd in opdracht van het gemeentebestuur; - Verantwoording van college of burgemeester aan de raad; - Beschikkingen op aanvraag; - Koninklijke of gemeentelijke onderscheidingen. 	Tot aan kennisname door geadresseerde.
Het goed functioneren van de gemeente (art. 5.1 lid 2 onder i Woo)	<ul style="list-style-type: none"> - Intern beraad bij oplossen van problemen; - Offertes, informatie uit aanbestedingsprocedures. 	5 jaar bij financiële informatie 1 jaar in overige gevallen (afroonden naar peildatum van het volgende jaar) Bij intern beraad niet langer dan noodzakelijk!

Versie: maart 2023.

¹ Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State moet het begrip 'bedrijfs- en fabricagegegevens' beperkt worden uitgelegd. Het gaat slechts om die gegevens, waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces, dan wel met betrekking tot de afzet van de producten of de kring van afnemers en leveranciers. Ook gegevens die uitsluitend de financiële bedrijfsvoering betreffen, kunnen onder omstandigheden zodanige bedrijfsgegevens zijn.